

Lestips bij het boek 'De Grote Verliezer'

Over het boek

In *De Grote Verliezer* vertelt Margrietje Gaublonne haar verhaal: over haar vader die plots naar het front moet vertrekken, over haar moeder die worstelt met het verlies van haar zoontje, de tijd zonder haar man en de zorg voor haar overige kinderen, over haar broers die ondanks de oorlog toch vooral kwajongens blijven, over haar zusje dat ze bijna verliest en haar broertje dat ze echt verliest. En ook over haar eerste kalverliefde en hoe die alle verlies lijkt goed te maken.

Auteur(s)

Karen Dierickx

Uitgeverij

Abimo 2013

Aantal pagina's

350 p.

ISBN

9789462340299

Genre

Fictie

Doelgroep

10-12 jaar

Trefwoorden

Oorlog, verlies, liefde

Auteur lestip

Karolien vermeulen

Aan de slag

1. Titel

De titel van het boek, *De Grote Verliezer*, is een opvallende titel die niet zomaar lukraak blijkt gekozen te zijn.

- Bespreek met de leerlingen waarom dit volgens hen een goede/slechte titel is.
- Wat roept de titel bij hen op? Is deze associatie dezelfde na het lezen van het boek of niet? Mogelijke associaties: verliezer van de oorlog, verliezer van een spelletje, een pechvogel, verliezen van spullen, verliezen van mensen...

Verwijzingen in het boek naar de titel:

p. 34: geen vechter

p. 102: Jutta vergeten

p. 49: de oorlog is vergeten

p. 223: vriendin kwijt voor de zomer (daarna ook echt – 285)

2. Thema: De Grote Oorlog

In 2014-2018 herdenken we de Grote Oorlog. Wat weten de leerlingen hierover? Welke andere oorlogen kennen ze?

Lijkt de oorlog uit het verhaal op de beelden die ze kennen van oorlog vandaag?

- Mogelijke verschillen die je kan bespreken: te voet, geen raketten, geen drones, geen tv-beelden over de hele wereld, geen gsm's en computers.
- Mogelijke gelijkenissen: angst, vernieling, dood, geweld, achterdocht, strijd om land (en de rijkdom ervan), spanning ...

Je kan dit alles mondeling bespreken of het iets actiever aanpakken en de leerlingen twee collages laten maken, waarbij je voor afbeeldingen zorgt en het nodige schrijf- en tekengerei. Daarna kan je hen de gelijkenissen en verschillen laten aanduiden tussen oorlog vandaag en de Eerste Wereldoorlog, zoals beschreven in het boek.

Tip: Gebruik één van de boeken uit de koffer die oorlog vandaag bespreken.

3. Andere thema's: dood en leven

In het boek gaan mensen dood en er worden er ook geboren. Bespreek met de leerlingen hoe er met deze grote gebeurtenissen des levens wordt omgegaan in het verhaal. Zijn er dingen die ze herkennen? Dingen die ze raar vinden? Dingen die nu helemaal anders zijn?

Over de dood:

p. 18-19: de dood van Basiel – sterretje, lichtstraaltje

p. 22: Is het Margrietjes fout? Is het iemands fout?

Over het leven:

p. 17: de buik van mama

p. 26: de verschillende fabeltjes (bloemkool, kindjesboot)

p. 78-79: meer fabeltjes (mandje, kist wijn, Sint-Maarten)

4. Taal

Auteurs kunnen verhalen op verschillende manieren vertellen. Gebruik volgende twee tekstfragmenten om dit aan te tonen. Hoe zouden de leerlingen beide stijlen omschrijven? Hebben ze een voorkeur? Waarom verkiezen ze deze schrijfstijl?

Fragment 1 uit *Matilda* van Roald Dahl (p. 7):

Weet je wat zo raar is van vaders en moeders? Al is hun eigen kind het walgelijkste mormel dat je je voor kunt stellen, ze blijven er van overtuigd dat hij of zij fantastisch is. Ach, dat geeft helemaal niet. Ze zijn die dingen nu eenmaal. Pa wanneer die ouders ons beginnen te vertellen hoe briljant hun afgrijselijke spruit is, roepen wij: 'Haal een bakje! Ik moet overgeven!'

Fragment 2 uit *Een kleine kans* van Marjolein Hof (pp. 13-14)

Ik dacht aan de vader van Sjon. De enige dode vader die ik kende. Verder kende ik drie kinderen met een dode kat. En twee kinderen met een dode hond. En één kind met een dode muis. Ik keek naar Mona. Ik kende niemand met een dode hond én een dode vader. Een dode hond én een dode vader. Dat kwam bijna niet voor. Mijn moeder zou zo iets een kleine kans noemen. En een nog kleinere kans was iemand met een dode muis, een dode hond en een dode vader.

Ga nu over naar het boek *De Grote Verliezer*. Hoe zouden ze de stijl van dit boek omschrijven? Heeft de stijl een effect op hen als lezers? Hoe had de auteur het verhaal nog kunnen vertellen? Je kan hierbij denken aan een andere algemene vormgeving zoals een dagboek of wisselende perspectieven, maar ook aan een andere schrijfstijl die bijvoorbeeld afstandelijker is of heel erg beknopt.

5. Locatie

In het boek worden verschillende plaatsen genoemd. Laat de leerlingen opzoeken waar alles is en teken zo samen de weg uit die Margrietje aflegt. Hoe ver is dit? Hoe gaan de leerlingen vandaag naar, bijvoorbeeld, Nederland? Kunnen ze dat te voet (moe, dorst, blaren...)?

Plaatsen: Antwerpen (p. 35), strand van Sint Anneke (p. 57), Sint-Niklaas (p. 59), Brussel (p. 30), Hulst (p. 90).

6. Over de lezer

Zonder de lezer, geen boek. Wie is de ideale lezer voor dit boek, m.a.w. kan het boek een breed publiek aanspreken of slechts enkelen? En hoe krijgt de schrijfster dat voor elkaar? Een voorbeeld: dit is een historisch boek en ik heb een hekel aan historische verhalen. Zou dit boek mij dan kunnen bekoren of niet? Waarom wel of niet?

Misschien bevindt de ideale lezer zich wel onder de leerlingen. Voelt er zich iemand geroepen? Laat deze in gesprek treden met de lezer die zich het minst geroepen voelde door het boek.

Dit onderdeel kan je als afsluiter gebruiken. De leerlingen kunnen nog even alle elementen aanhalen die hen raakten. Hierbij gaat het niet zo zeer om een reconstructie van het verhaal of het begrip ervan maar wel of het boek de lezer vindt en hem/haar raakt.